

I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

CHẤP CÁNH ƯỚC MƠ

Có một cậu bé lớn lên trong trại mồ côi luôn mơ ước được bay như chim trên trời. Cậu quá tình không hiểu tại sao những con vật ở thảo cầm viên trông to lớn hơn mình nhiều mà lại bay được. “Tại sao mình không bay được nhỉ?”. Cậu tự hỏi. “Chẳng lẽ mình có gì đó bất thường chăng?”.

Sống gần trại trẻ mồ côi có một chú bé bị liệt đôi chân. Ước muốn duy nhất của chú chỉ là được đi và chạy nhảy như bao bạn bè đồng trang lứa. Trong đầu chú luôn nặng trĩu câu hỏi: “Sao mình không giống như các bạn ấy nhỉ?”.

Một hôm, cậu bé mồ côi đến công viên chơi và tình cờ gặp chú bé tật nguyền đang ngồi nghịch cát. Cậu lân la đến gần làm quen và hỏi xem chú bé kia có khi nào mong muốn được bay lượn như chim không.

- Không! - Chú bé bị liệt trả lời - Nhưng mình luôn muốn biết cảm giác đi và chạy giống như các bạn nó như thế nào.

- Có gì vui đâu! - Cậu bé muốn bay như chim đáp.

- À, này, đừng ấy với mình kết bạn với nhau nhé, được không?

- Được chứ, mình cũng thích thế.

Thế rồi hai chú bé ngồi chơi với nhau hàng giờ liền, cùng xây những tòa lâu đài bằng cát và cùng đua nhau phát ra đủ loại âm thanh vui nhộn từ hai chiếc miệng xinh xắn. Chúng nhìn nhau, nét mặt rạng ngời niềm vui. Góc công viên chốc chốc lại rộ lên những tràng cười giòn tan. Cuộc vui dừng lại khi cha của chú bé bị liệt mang xe lăn đến đón con về. Cậu bé luôn ao ước bay được như chim chạy đến bên người cha và nhón chân lên thì thầm điều gì đó vào tai ông.

- Được đấy! - Người cha gật gù

Xong, cậu bé chạy về phía người bạn mới của mình và bảo:

- Đừng ấy là người bạn duy nhất của mình. Ước gì mình có thể làm gì đó để giúp đừng ấy đi và chạy được như mình. Tuy nhiên, mình nghĩ điều này thì mình có thể làm được.

Dứt lời, cậu xoay người lại và bảo bạn trèo lên lưng mình. Và rồi cậu chạy trên bãi cỏ công viên. Những bước chân ban đầu còn ngần ngại, chập chững, về sau mỗi lúc một nhanh thoăn thoắt hơn lên. Trên lưng, người bạn tật nguyền ôm ghì lấy cổ cậu. Như được tiếp thêm sức mạnh, đôi chân cậu lướt chạy băng băng, cho tới lúc gió tạt mạnh vào mặt hai đứa trẻ. Người cha đứng lặng nhìn theo cả hai, mắt rưng rưng. Đứa con không đi được của ông đang dang rộng đôi cánh tay, vung vẩy trong gió, và luôn miệng hét to:

- Con đang bay, bố ơi. Con đang bay!

(Theo Hạt giống tâm hồn – Vượt qua thử thách,
NXB Thành phố Hồ Chí Minh, 2002, tr. 35-36)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định ngôi kể của văn bản.

Câu 2 (1,0 điểm). Hai cậu bé trong văn bản có những ước mơ gì đặc biệt? Chỉ ra 02 chi tiết cho thấy các bé đã trần trở về ước mơ của mình.

Câu 3 (1,0 điểm). Xác định và nêu tác dụng của việc sử dụng câu rút gọn trong đoạn văn sau:

Một hôm, cậu bé mở cũi đến công viên chơi và tình cờ gặp chú bé tật nguyền đang ngồi nghịch cát. Cậu lân la đến gần làm quen và hỏi xem chú bé kia có khi nào mong muốn được bay lượn như chim không.

- Không! - Chú bé bị liệt trả lời - Nhưng mình luôn muốn biết cảm giác đi và chạy giống như các bạn nó như thế nào.

- Có gì vui đâu! - Cậu bé muốn bay như chim đáp.

Câu 4 (1,0 điểm). Chi tiết “Hai chú bé ngồi chơi với nhau hàng giờ liền, cùng xây những tòa lâu đài bằng cát và cùng đua nhau phát ra đủ loại âm thanh vui nhộn từ hai chiếc miệng xinh xắn.” thể hiện điều gì?

Câu 5 (1,0 điểm). Xác định chủ đề của văn bản. Phân tích ý nghĩa nhan đề “*Chắp cánh ước mơ*” trong việc thể hiện chủ đề ấy.

Câu 6 (1,5 điểm). Em cảm nhận như thế nào về việc cậu bé ước mơ biết bay cồng người bạn bị liệt đôi chân “*lướt chạy băng băng*” trên bãi cỏ công viên? Từ đó, hãy rút ra thông điệp mà em tâm đắc. (Trả lời khoảng 7 đến 9 dòng)

II. VIẾT (4,0 điểm)

Qua câu chuyện *Chắp cánh ước mơ* ở phần Đọc hiểu, ta thấy ước mơ của hai chú bé thật đáng yêu, thật đáng trân trọng. Nhưng hiện nay, nhiều bạn trẻ hầu như không xác định được ước mơ của mình. Từ thực tế đó, em hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) bàn về vấn đề này.

- Hết -

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM
BÀI THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 (ĐỀ THAM KHẢO)
NĂM HỌC 2026 -2027
MÔN NGỮ VĂN
(Gồm có 05 trang)

I. Hướng dẫn chung

Giám khảo chấm bài thi cần lưu ý những điểm sau:

1. Về cách chấm:

- Do đặc thù bộ môn, giám khảo cần vận dụng linh hoạt đáp án và thang điểm khi chấm bài cho thí sinh.

- Ở một số ý, đáp án chỉ nêu mức điểm chính, việc chi tiết hóa điểm số cho mỗi ý phải được thống nhất trong Hội đồng chấm thi nhưng không được thay đổi tổng điểm của mỗi ý.

- Chấm kỹ lưỡng, chính xác nhưng cần có độ mở nhất định để đánh giá đúng năng lực, sự sáng tạo của thí sinh.

+ Phần Đọc hiểu chấm theo đáp án và hướng dẫn chấm.

+ Phần Viết khuyến khích cho điểm cao những bài viết có sự sáng tạo, cảm xúc, bố cục rõ ràng, ý tứ mạch lạc, làm bật được yêu cầu của đề. Cần lưu ý: các ý/nội dung và cách sắp xếp ý được đề xuất trong đáp án chỉ là gợi ý; thí sinh có thể có những ý kiến, quan điểm riêng và cách sắp xếp ý theo một trình tự khác, miễn hợp lý đều phải công nhận và trân trọng.

2. Cách tính điểm toàn bài thi:

Bài thi được chấm theo thang điểm 10,0. Chấm riêng từng câu, tổng điểm toàn bài thi làm tròn số. Ví dụ: $5,25 = 5,3$; $5,75 = 5,8$

II. Hướng dẫn chi tiết, đáp án và biểu điểm

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	1	Ngôi kể: Ngôi thứ ba * <i>Hướng dẫn chấm:</i> - Trả lời đúng như đáp án: 0,5 điểm - Trả lời không đúng hoặc không trả lời: 0,0 điểm	0,5
	2	Ước mơ đặc biệt của hai cậu bé và chi tiết cho thấy hai cậu đã trần trở về ước mơ của mình: - Cậu bé ở trại mồ côi: ước mơ được bay như chim trên trời. - Chi tiết thể hiện cậu đã trần trở về ước mơ của mình: “ <i>Tại sao mình lại không thể bay nhỉ?</i> ”/ “ <i>Chẳng lẽ mình có gì đó bất thường chăng?</i> ”.	1,0

		<ul style="list-style-type: none"> - Cậu bé bị liệt đôi chân: ước mơ được đi và chạy nhảy như bao bạn bè đồng trang lứa. - Chi tiết thể hiện cậu đã trần trở về ước mơ của mình: “<i>Sao mình không giống như các bạn ấy nhỉ?</i>” * <i>Hướng dẫn chấm:</i> - <i>Mỗi ý tương đương đáp án: 0,25 điểm.</i> - <i>Trả lời không đúng hoặc không trả lời: 0,0 điểm</i> 	
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Học sinh xác định được 01 trong các câu rút gọn sau: <ul style="list-style-type: none"> + <i>Không!</i> + <i>Có gì vui đâu!</i> - Tác dụng: <ul style="list-style-type: none"> + Giúp lời đối thoại trở nên tự nhiên, ngắn gọn, phản hồi nhanh, tạo sự gần gũi, chân thành. + Nhân mạnh sự phủ định dứt khoát và thể hiện cảm xúc sâu sắc, chân thực của nhân vật, giúp người đọc cảm nhận rõ tâm trạng của hai nhân vật. * <i>Hướng dẫn chấm:</i> - <i>Trả lời đúng 01 câu rút gọn: 0,5 điểm</i> - <i>Trả lời 1/2 ý về tác dụng tương đương như đáp án: 0,25 điểm.</i> - <i>Chỉ trả lời tác dụng mang tính hình thức: 0,25 điểm.</i> - <i>Trả lời đúng tác dụng nhưng xác định không đúng câu rút gọn: 0,0 điểm</i> - <i>Trả lời sai hoặc không trả lời: 0,0 điểm</i> 	1,0
	4	<p><i>Học sinh có thể đưa ra những nhận xét theo quan điểm cá nhân, nhưng cần phù hợp với nội dung của câu văn. Dưới đây là một số gợi ý:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> + Sự hồn nhiên trong sáng, tâm hồn trẻ thơ thuần khiết, biết tìm thấy hạnh phúc từ những điều nhỏ bé nhất của hai đứa trẻ. + Thể hiện tình bạn chân thành, đồng điệu và sẻ chia, cùng chung niềm vui, sở thích, cùng sẻ chia khoảnh khắc chơi đùa kết nối tự nhiên. + Thể hiện sự lạc quan, yêu đời của hai đứa trẻ dù ở trong hoàn cảnh khó khăn. * <i>Hướng dẫn chấm:</i> - <i>Trả lời được 2/3 ý tương đương như đáp án: 1,0 điểm</i> - <i>Trả lời được 1/3 ý tương đương như đáp án: 0,5 điểm</i> - <i>Trả lời không đúng hoặc không trả lời: 0,0 điểm</i>	1,0
	5	<p><i>Học sinh có thể diễn đạt khác nhau miễn hợp lí.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> + Nhan đề văn bản: “<i>Chắp cánh ước mơ</i>” gợi suy nghĩ về việc ước mơ được “chắp cánh”, được nâng đỡ, được hiện thực hóa bằng hành động. + Nhan đề đã góp phần thể hiện chủ đề của văn bản: ca ngợi những người biết ước mơ và thực hiện ước mơ. * <i>Hướng dẫn chấm:</i> - <i>Phân tích được ý nghĩa nhan đề tương đương đáp án: 0,5 điểm.</i> - <i>Xác định đúng chủ đề được gợi ra từ nhan đề: 0,5 điểm.</i>	1,0

		- Trả lời không đúng hoặc không trả lời: 0,0 điểm	
	6	<p>Học sinh trình bày theo cảm nhận của cá nhân, song cần hợp lí, thuyết phục. Dưới đây là một số gợi ý:</p> <p>* <i>Cảm nhận về sự việc:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện sự thấu cảm sâu sắc của cậu bé ước mơ biết bay đã không thương hại, mà thấu hiểu và muốn san sẻ khó khăn của người bạn tật nguyền. - Việc làm đó là biểu tượng cho tình bạn chân thành, cao đẹp, biết sẻ chia ước mơ, giúp người bạn khuyết tật trải nghiệm cảm giác tự do, hạnh phúc. - Khẳng định sức mạnh của ước mơ đã giúp hai cậu bé vượt lên số phận, đón nhận niềm hạnh phúc tột cùng khi được sống trọn vẹn với ước mơ của cả hai. <p>- ...</p> <p>* <i>Rút ra thông điệp mình tâm đắc nhất.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hãy dũng cảm theo đuổi đam mê; đừng bao giờ từ bỏ ước mơ, dù ước mơ đó bị xem là phi thực tế hay khác biệt. - Dù hoàn cảnh có khó khăn, chỉ cần dám mơ ước, tin tưởng và nỗ lực bền bỉ, con người có thể vượt qua giới hạn bản thân. - Hãy biết vượt lên nghịch cảnh. Dù xuất thân không thuận lợi, con người vẫn có thể nuôi dưỡng những khát vọng cao đẹp. - Hạnh phúc thực sự không chỉ là đạt được ước mơ của bản thân, mà còn là biết giúp đỡ người khác đạt được ước mơ của họ. <p>- ...</p> <p>* <i>Hướng dẫn chấm:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Trả lời được 2/3 ý (phần cảm nhận sự việc) và 01 thông điệp hợp lí tương đương đáp án: 1,5 điểm. - Trả lời được 1/3 ý (phần cảm nhận sự việc) và 01 thông điệp hợp lí tương đương đáp án hoặc trả lời được 2/3 ý (phần cảm nhận sự việc) nhưng không rút ra được thông điệp: 1,0 điểm. - Chỉ trả lời được 1/3 ý (phần cảm nhận sự việc) hoặc chỉ nêu được 01 thông điệp hợp lí tương đương đáp án: 0,5 điểm. - Trả lời không đúng hoặc không trả lời: 0,0 điểm. 	1,5
II		VIẾT	4,0
		<p>a. <i>Đảm bảo bố cục và dung lượng của bài văn nghị luận</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Đảm bảo bố cục ba phần của bài văn nghị luận - Đảm bảo tương đối yêu cầu về dung lượng khoảng 600 chữ. 	0,25
		<p>b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận</i></p> <p>Giải pháp của vấn đề nhiều bạn trẻ hầu như không xác định được ước mơ của mình.</p>	0,5
		<p>c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận</i></p> <p>Học sinh có thể trình bày bài viết theo nhiều cách trên cơ sở đảm bảo thể hiện được quan điểm và lí giải quan điểm một cách thuyết phục. Dưới đây</p>	2,5

	là một hướng gợi ý viết bài:	
	<p>* Mở bài: Giới thiệu được vấn đề nghị luận; tầm quan trọng của việc giải quyết vấn đề.</p> <p>* Thân bài:</p> <p>- Giải thích vấn đề:</p> <p>+ Ước mơ là những khát khao cháy bỏng, những mục tiêu hướng tới trong tương lai.</p> <p>+ Không xác định được ước mơ là tình trạng một người thiếu mục tiêu, hoài bão hoặc định hướng rõ ràng cho tương lai, dẫn đến cảm giác chệnh vênh, thiếu động lực phấn đấu.</p> <p>- Phân tích vấn đề:</p> <p>+ Thực trạng: Nhiều bạn trẻ sống qua ngày, không biết mình thích gì, mạnh gì; họ "sợ sai", không dám nghĩ dám làm, ngại thay đổi, dẫn đến tâm lý thụ động; họ chọn cách "an toàn" trong vùng an toàn không dám khám phá bản thân,...</p> <p>+ Nguyên nhân: xuất phát từ tâm lý ỷ lại và sợ hãi của chính các bạn trẻ; sự áp đặt của gia đình, mong muốn con cái sống theo kỳ vọng của cha mẹ thay vì theo đuổi đam mê; sự phát triển quá nhanh của xã hội và áp lực đồng trang lứa khiến họ hoang mang, khó xác định đâu là mơ ước thực sự của mình.</p> <p>+ Hậu quả: Sống hoài phí thời gian, thiếu động lực phấn đấu; dễ gục ngã trước khó khăn; tâm trạng chán nản, trầm cảm; xã hội thiếu nhân lực chất lượng cao;...</p> <p>- Giải pháp:</p> <p>+ Dừng cảm dấn thân, trải nghiệm nhiều lĩnh vực để tìm ra đam mê; học cách thấu hiểu bản thân, lắng nghe tiếng nói bên trong.</p> <p>+ Gia đình cần tôn trọng quyết định của con cái, là điểm tựa, khuyến khích sự tự chủ thay vì áp đặt.</p> <p>+ Nhà trường và xã hội cần định hướng, khơi gợi đam mê thay vì chỉ chú trọng vào thành tích.</p> <p>* Kết bài: Khẳng định vấn đề nghị luận; nêu suy nghĩ, trải nghiệm cá nhân hoặc rút ra bài học.</p> <p>Lưu ý: Học sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,75</p> <p>1,0</p> <p>0,25</p>
	<p>d. Diễn đạt:</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p> <p>Lưu ý: Không cho điểm diễn đạt nếu bài làm có trên 05 lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>	0,5
	<p>e. Sáng tạo:</p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	0,25
	<p>* Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Các mục a,b,c,d,e cơ bản chấm theo thang điểm chi tiết đã quy định.</p>	

	<p>- <i>Riêng phần Giải pháp (mục c) cần lưu ý:</i></p> <p>+ Học sinh đề xuất ít nhất 02 giải pháp có tính khả thi và hiệu quả; trong mỗi giải pháp nêu rõ cách thực hiện và đưa ra bằng chứng thuyết phục đạt 1,0 điểm.</p> <p>+ Học sinh chỉ đề xuất được 01 giải pháp có tính khả thi và hiệu quả; có nêu rõ cách thực hiện và đưa ra bằng chứng thuyết phục hoặc đề xuất được ít nhất 02 giải pháp có tính khả thi và hiệu quả nhưng không nêu rõ cách thực hiện, không đưa ra được bằng chứng thuyết phục đạt 0,5 điểm.</p> <p>+ Học sinh chỉ đề xuất được 01 giải pháp có tính khả thi và hiệu quả nhưng không nêu rõ cách thực hiện và đưa ra bằng chứng thuyết phục hoặc trình bày các giải pháp chung chung, chưa mang tính khả thi và hiệu quả đạt 0,25 điểm.</p>	
TỔNG ĐIỂM		10,0